İhracat Vaadi, Aklama ve MASAK

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Ceza Dairesi	03.11.2025	Bozma (KYB)

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/2838	2025/13724	TCK 157, TCK 158, TCK 282, CMK 160, CMK 172, CMK 173/3, CMK 309

ÖZET

Yabancı firmadan gıda ihracatı için peşin alınan 2.832.352 USD karşılığı mal gönderilmemesi ve paraların paravan hesaplarla aklandığı iddiasında verilen hukuki ihtilaf takipsizliği, belgeler tercüme ettirilmeden, hesaplar incelenmeden ve MASAK raporu alınmadan verildiği için kanun yararına bozuldu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/ihracat-dolandiriciligi-aklama-masak-takipsizlik-kyb-2025-13724/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Ceza Dairesi 2025/2838 E. , 2025/13724 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Sulh Ceza Hakimliği

SAYISI : 2025/1615 Değişik İş

Samsun Cumhuriyet Başsavcılığının, 09.12.2024 tarihli ve 2023/55422 Soruşturma, 2024/30457 Karar sayılı kovuşturmaya yer olmadığına dair kararına karşı yapılan itirazın reddine ilişkin mercii Samsun 3. Sulh Ceza Hakimliğinin, 27.02.2025 tarihli ve 2025/1615 Değişik İş sayılı kararının, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (5271 sayılı Kanun) 271/4. maddesi uyarınca kesin nitelikte olması sebebiyle karar tarihi olan 27.02.2025'te kesinleştiği belirlenmiştir.

Adalet Bakanlığının, 5271 sayılı Kanun'un 309/1. maddesi uyarınca, 26.05.2025 tarihli ve 2025/8001 sayılı evrakı ile kanun yararına bozma istemine istinaden düzenlenen, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının, 16.06.2025 tarihli ve KYB-2025/67045 sayılı Tebliğnamesi ile soruşturma dosyası Daireye gönderilmekle, gereği düşünüldü:

I. İSTEM

A. Kanun Yararına Bozma İstemi

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının, 16.06.2025 tarihli ve KYB-2025/67045 sayılı kanun yararına bozma isteminin;

"5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 160. maddesi uyarınca, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlaması gerektiği, aynı Kanun'un 170/2. maddesi gereğince yapacağı değerlendirme sonucunda, toplanan delillerin suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturduğu kanısına ulaştığında iddianame düzenleyerek kamu davası açacağı, aksi halde ise anılan Kanun'un 172. maddesi gereği kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar vereceği, buna karşın ortada yasaya uygun bir soruşturmanın bulunmadığı durumda, anılan Kanun'un 173/3. maddesindeki koşullar oluşmadığından, itirazı inceleyen merciin Cumhuriyet savcısının soruşturma yapmasını sağlamak maksadıyla soruşturmanın genişletilmesine karar verebileceği yönündeki açıklamalar karşısında, Dosya kapsamına göre, müşteki firma ... vekilinin şikayetinde özetle, Lübnan'ın yaşadığı ekonomik, siyasi ve askeri kriz nedeniyle gıda temini sıkıntısı yaşandığı ve bu kapsamda Lübnan Ordusu ile müşteki firma arasında 50 milyon doları içeren çeşitli sözleşmeler imzalandığı, bu sözleşmeler kapsamında Türkiye'den ihraç edilecek un, yağ, makarna sosu, sardalya, yeşil bezelye gibi ürünlerin bulunduğu, müşteki firmanın sahibi ....'nin Lübnan Ordusu'nun ivedi gıda ihtiyacını karşılamak amacıyla Türkiye pazarında mal arayışına girdiği esnada, sürekli olarak tanışmaya çalışan ve bu fırsatı değerlendiren şüpheli ... ile temas kurduğu, bu süreçte Türkiye pazarına açılma ve yatırım yapma aşamasına geçildiği, şüpheli ...'nin, kamyon şoförü olması nedeniyle Türkiye'de ve dünyada birçok fabrika sahibiyle doğrudan bağlantısı olduğunu, Türkiye'de faaliyet gösteren .... Gıda İthalat İhracat Taşımacılık ve Ticaret Limited Şirketi'nin sahibi olduğunu ve kendisine komisyon ödenmesi halinde Lübnan Ordusu'nun ihtiyacını karşılayabilecek fabrikalarla tanıştıracağını beyan ettiği, Lübnan Ordusu'nun acil gıda ihtiyacını karşılamak için yoğun çaba sarf eden müştekinin, şüpheli ...'nin fabrika sahipleri ile doğrudan bağlantıları olduğu yönündeki beyanlarına itibar ederek Türkiye'deki tedarikçilerin belirlenmesi için görüşmelere başladığı,

Müşteki firmanın sahibi ....'nin Türkçe bilmemesi, şüpheli ...'nin ise Türk ve Lübnan vatandaşlığını haiz olması ve Türkçe'yi etkili bir şekilde konuşabilmesi nedeniyle doğrudan iletişim sağlayabildikleri, şüpheli .... müştekiyi İstanbul'a götürerek fabrika sahipleri ile görüştürdüğü, ancak sunulan fiyatların fahiş olduğunu belirterek Samsun'a gitmeleri gerektiğini, burada uygun fiyatlarla tedarik sağlayabileceklerini ifade etmesi sonrasında, şüphelilerin müştekiye karşı kapsamlı bir dolandırıcılık planı uyguladığı, bu bağlamda Hatay'daki...., Samsun'daki .... Un ve Mersin'deki .... Gıda şirketlerini kullanarak gerçekte kendilerine ait olmayan fabrikalar ve malları sahiplenerek güven ortamı yarattıkları, Müştekinin 2022 yılı Temmuz ayında ...'nin resmi yetkilisi olarak kendisini tanıtan şüpheli ... aracılığıyla .... Gıda İthalat Sân. ve Tic, Ltd. Şti. Genel Müdürü şüpheli ... ile Samsun'da tanıştığı, ... isimli firmanın sahibinin şüpheli ....değil, eşi ..... olduğu, şüpheli ... eşinin şirketi arkasına bir nevi saklanarak ticari iş ve işlemleri yakalanmamak adına, dolandırıcılık kastıyla yürüttüğü,

Müşteki ile adı geçen şüpheliler arasında Lübnan Ordusuna taahhüt edilen un, ayçiçek yağı, salça, reçel v.b. ürünlerin alımı ve gönderimi konusunda alış veriş yapmaya devam edildiği, bu alışverişler sırasında şüpheli ...'ye 12 defada toplamda 8.729.085 USD para gönderildiği, gönderilen bu paralar karşılığında şüphelinin kendisine 64 adet faturalandırılmış, toplamda 5.609.233 USD karşılığı ürün gönderdiği, şahsın ayrıca 669.500 USD ulaşım ücreti adı altında sevkiyat ücreti aldığı, paketleme ücretleriyle ilgili de 1.180.000 USD'yi kendisine iade ettiği, şüpheli ...'ye gönderdiği 8.729.085 USD'nin karşılığında şahsın kendisine 5.609.233 USD karşılığında ürün, 669.500 USD ulaşım ücreti ve 1.180.000 USD paketleme ücreti karşılığında iade ettiği, geriye kalan 1.270.352 USD karşılığında herhangi bir mal göndermediği gibi parayı da iade etmediği,

Şüphelilerden ...'a un ve diğer ürünler için bu zamana kadar toplam 2.488.030 USD ödeme yapıldığı, ancak şahsın bana bu zamana kadar anlaşma yaptıkları tarihten sonraki 15-20 günlük süreçte sadece 981.880 USD'lik un gönderdiği, 1.506.150 USD'nin karşılığı olan ürünleri ise halen göndermediği,

Şüphelilerin müştekiyi başından beri var olan hileli hareketleri ve dolandırma saikleri ile birlikte müştekinin yabancı olması, Türkçe bilmemesi ve acil mal arayışı içerisinde olmasından yararlanarak dolandırdıkları, şüphelilerin gerçeğe aykırı olarak mal sevkiyatlarının; deprem, mafyanın mallara çökmesi ve önemli müşterilerin öldürülmesi gibi beyanlar ile sürekli olarak oyalama çabası ile suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama süreci içerisine girdikleri, Şüphelilerin, müştekiyi yanıltmak amacıyla Türkiye'nin Beyrut Büyükelçiliği ve Lübnan Büyükelçiliği huzurunda dahi taahhütnameler sunarak, 5237 sayılı Kanun'un 282. maddesi kapsamında suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçunu işledikleri, şüphelilerin, müştekiden dolandırıcılık yoluyla elde ettikleri milyonlarca doları şirket hesaplarından uzaklaştırarak tahsil edilemez hale getirdikleri, şüpheli ... hakkında başlatılan icra takibi kapsamında elde edilen veriler ışığında şirket hesaplarında herhangi bir malvarlığı değerlerinin bulunamadığı, yine aynı doğrultuda şüpheli ... ve ... hakkında soruşturma dosyasına gelen banka cevabi yazılarında da, şüphelilerin elde edilen haksız değerleri şirket hesaplarından 3. kişilere transfer etmek ve nakit olarak elden çekmek yoluyla kaynağından kopardıklarının anlaşıldığı, Nihayetinde müştekinin şüpheli ... yönünden 1.270.352 Amerikan Doları, şüpheli ... yönünden ise 1.562.000 Amerikan Doları olmak üzere toplamda 2.832.352 Amerikan Doları zarara uğratılarak kendilerine haksız menfaat sağladıkları, şüphelilerin sistematik bir dolandırıcılık şeması kurdukları, suçtan elde edilen gelirleri farklı yöntemlerle akladıkları, müşteki tarafından gönderilen bu meblağların paravan şirket hesaplarından nakit, transfer, döviz bozdurma gibi yollarla kaynağından koparıldığı iddiasıyla yapılan şikayet üzerine yürütülen soruşturma neticesinde, olayın hukuki ihtilaf niteliğinde olduğundan bahisle Samsun Cumhuriyet Başsavcılığınca kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmiş ise de,

Somut olayda, şüphelilerin INTERPOL tarafından aranmakta ve haklarında tutuklama kararı olduğunun iddia edilmesi ve şüphelilerin haksız olarak elde ettikleri kazançları paravan şirket hesaplarından nakit, transfer, döviz bozdurma gibi yollarla kaynağından kopartarak suçtan elde ettikleri malvarlığı değerlerini farklı yöntemlerle akladıklarının isnat edilmesi karşısında, öncelikle soruşturma dosyasına sunulan yabancı dilde (İngilizce ve Arapça) düzenlenmiş belgelerin

tercüme ettirilmesi, şüphelilerin benzer şekilde eylemleri olup olmadığına ilişkin araştırma yapılarak tespiti halinde buna ilişkin belgelerin birer suretinin temin edilmesi, şikayet olunan kişiler arasında yer alan .... ve .... isimli şüphelilerin kimliklerinin tespiti ile ifadelerinin alınması, şikayet konusu eylemlere ilişkin olarak Türkiye'nin Beyrut Büyükelçiliği ve Lübnan Büyükelçiliği'ne sunulduğu belirtilen belgelerin birer sureti ile anılan dolandırıcılık eylemlerinde kullanıldığı belirtilen bahse konu şirketlerin tüm resmi ve özel belge ve kayıtlarınınn (ticari defterler, mal beyan bildirimleri, gümrük bildirimleri, bilgisayar kayıtları, tahsilat makbuzları, dekontlar, irsaliye ve faturaları, banka hesap hareketleri, yazışmaları vb.) birer suretinin dosyaya temin edilerek alanında uzman bilirkişi heyetine tevdi edilerek inceleme yaptırılması ve ayrıca iddia konusu suçların oluşup oluşmadığına ilişkin olarak Mali Suçları Araştırma Kurulu'ndan da (MASAK) rapor alınmasını müteakip, toplanacak deliller ve yapılacak inceleme sonucuna göre şüphelilerin hukuki durumlarının tayin ve takdir edilmesi gerektiği gözetilmeden, eksik soruşturmaya dayalı olarak verilen kovuşturmaya yer olmadığına dair karara yönelik itiraz üzerine, soruşturmanın genişletilmesine karar verilmesi gerektiği gözetilmeden, yazılı şekilde itirazın reddine karar verilmesinde isabet görülmemiştir."

Şeklindeki gerekçeye dayandığı anlaşılmıştır.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

1. 5271 sayılı Kanun‘un 160. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında; Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adlî kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlü olduğu belirlenmiştir.

2. 5271 sayılı Kanun’un, “Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar” başlıklı 172/1. maddesi;

“(1) Cumhuriyet savcısı, soruşturma evresi sonunda, kamu davasının açılması için yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilememesi veya kovuşturma olanağının bulunmaması hâllerinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verir. Bu karar, suçtan zarar gören ile önceden ifadesi alınmış veya sorguya çekilmiş şüpheliye bildirilir. Kararda itiraz hakkı, süresi ve mercii gösterilir.

...“

Şeklinde düzenlenmiştir.

3. 5271 sayılı Kanun’un, “Cumhuriyet savcısının kararına itiraz” başlıklı 173. maddesinin inceleme konusu ile ilgili olan birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında;

“(1) Suçtan zarar gören, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde, bu kararı veren Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine itiraz edebilir.
(2) İtiraz dilekçesinde, kamu davasının açılmasını gerektirebilecek olaylar ve deliller belirtilir.

(3)(Değişik: 18/6/2014-6545/71 md.) Sulh ceza hâkimliği, kararını vermek için soruşturmanın genişletilmesine gerek görür ise bu hususu açıkça belirtmek suretiyle, o yer Cumhuriyet başsavcılığından talepte bulunabilir; kamu davasının açılması için yeterli nedenler bulunmazsa, istemi gerekçeli olarak reddeder; itiraz edeni giderlere mahkûm eder ve dosyayı Cumhuriyet savcısına gönderir. Cumhuriyet savcısı, kararı itiraz edene ve şüpheliye bildirir.

(4) (Değişik: 25/5/2005 - 5353/26 md.) Sulh ceza hâkimliği istemi yerinde bulursa, Cumhuriyet savcısı iddianame düzenleyerek mahkemeye verir.

...“

Hükümleri yer almaktadır.

4. Kanun‘da yer alan düzenlemelerden de görüleceği üzere; Cumhuriyet savcısı, suçun işlenip işlenmediğinin tespiti bakımından hemen işin gerçeğini araştırmaya başlamalı, toplanan delillerin suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturduğu kanısına ulaştığında iddianame düzenleyerek kamu davası açmalı, aksi halde 5271 sayılı Kanun’un 172. maddesi gereğince kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar vermelidir.

5. Kovuşturmaya yer olmadığına dair kararı itiraz üzerine inceleyen Sulh Ceza Hakimliği, kamu davası açılması için yeterli delil bulunmaması durumunda itirazın reddine, yeterli delil bulunması durumunda itirazın kabulüne veya eksik soruşturma nedeniyle soruşturmanın genişletilmesine karar verebilecektir.

6. Bu kapsamda inceleme konusu soruşturma dosyası değerlendirildiğinde; şikâyetçi ...'nin yetkilisi olduğu .... isimli şirketin, Lübnan Ordusunun acil gıda ihtiyacını karşılamak amacıyla global çapta mal arayışında olduğu sırada, hem Türk hem de Lübnan Vatandaşı olan ve Türkiye'de de faaliyet gösteren ..... Gıda İthalat İhracat Taşımacılık ve Ticaret Ltd. Şti.'nin yetkilisi şüpheli ... aracılığıyla şüpheli ... ile tanıştıklarının, şüphelilerin iştirak halinde hareket ederek şüpheli ...'ın yetkilisi, şüpheli ...'ın sahibi, şüpheli ... ...)'nin de çalışanı olduğu ....Un Gıda İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ile şüpheli ...'ın ortak ve yetkilisi olduğu .... Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'yi kullanarak kendilerine ait olmayan fabrika ve malları kendilerininmiş gibi göstererek ve başlangıçtaki bir kısım siparişlerin teslimini sağlayarak şikâyetçilerde güven telkin ettikten sonra, şüpheli ...'nin 1.270.352 USD, şüpheli ...'ın 1.562.000 USD'lik ödemeleri peşin aldıkları halde, şikâyetçileri oyaladıklarının ve siparişleri teslim etmediklerinin iddia olunması üzerine yürütülen soruşturma kapsamında; şikâyet dilekçesinde isimleri geçen şüpheli ...'nin eşi ve ...Gıda İthalat İhracat Taşımacılık ve Ticaret Ltd. Şti.'nin sahibi olan ...., "....." ve "...." isimli kişilerin açık kimlik ve adres bilgileri tespit edilerek şüpheli sıfatıyla ifadelerine başvurulması, şikâyetçiler vekili tarafından dosyaya ibraz edilen yabancı dildeki belgelerin çevirilerinin yaptırılması ile elektronik ortamda sunulan delillerin dökümlerinin yaptırılması suretiyle dosyaya eklenmesi, şüpheliler ile bağlantılı adı geçen şirketlerin ticari defter ve belgeleri ile banka hesap hareketleri temin edilerek, dosyaya ibraz edilen diğer delillerle birlikte değerlendirilmek suretiyle bahse konu ticari ilişkinin ortaya konulması ve tarafların iddialarının somutlaştırılması bakımından bilirkişi raporu aldırılması, şüpheliler hakkında benzer eylemleri nedeniyle başkaca soruşturma dosyaları bulunup bulunmadığının araştırılması, bulunduğunun tespiti halinde iş bu dosyayı ilgilendiren bilgi ve

belgelerin onaylı suretlerinin dosyaya celp edilmesi, Kilis Cumhuriyet Başsavcılığının 2024/10731 Soruşturma sayılı dosyasının getirtilerek incelenmesi, şikâyetçiler vekilinin şüpheli ...'ın yetkilisi olduğu ...Un Gıda İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. üzerinden uyuşturucu ticareti yapıldığı yönündeki iddialarını doğrulayacak bilgi veya belge bulunup bulunmadığının, bu eylemler ile dolandırıcılık suçunun işlenmesi suretiyle şikâyetçilerden temin edilen haksız menfaatin herhangi bir bağlantısının olup olmadığının ortaya konulması, gerekli görülmesi halinde bu hususta Mali Suçları Araştırma Kurulu'ndan (MASAK) rapor alınmasından sonra sonucuna göre bir değerlendirme yapılması gerekirken, "...şikayete konu olayda söz konusu şartların gerçekleşmediği, tarafların beyanları , dosya içerisinde bulunan tüm bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde olayın karşılıklı olarak anlaşma yapan iki taraftan birisinin edimini yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesine dayalı hukuki nitelik arz eden bir ihtilaf olduğu, müştekinin şüpheli/lere karşı zararını telafi etme noktasında hukuk mahkemeleri eli ile dava açabileceği olayda atılı dolandırıcılık suçunun yasal unsurlarının oluşmadığı..." şeklindeki hatalı gerekçe ve eksik soruşturma neticesinde verilen kovuşturmaya yer olmadığına dair karara karşı yapılan itiraz üzerine soruşturmanın genişletilmesine karar verilmesi yerine itirazın reddine karar verilmesi Kanun'a aykırı olup, kanun yararına bozma talebi yerinde görülmüştür.

II. KARAR

1. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma isteminin KABULÜNE,

2. Samsun 3. Sulh Ceza Hakimliğinin, 27.02.2025 tarihli ve 2025/1615 Değişik İş sayılı kararının, 5271 sayılı Kanun'un 309/3. maddesi gereği, oy birliğiyle KANUN YARARINA BOZULMASINA,

5271 sayılı Kanun'un 309/4-a. maddesi uyarınca gerekli işlemlerin yapılması için soruşturma dosyasının, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 03.11.2025 tarihinde karar verildi.